

ÖZET

BAZI YÖRESEL ÜZÜM ÇEŞİTLERİNİN AMPELOGRAFİK ÖZELLİKLERİNİN BELİRLENMESİ

Yahya BİNAY

Yüksek Lisans Tezi, Bahçe Bitkileri Anabilim Dalı
Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Mustafa ÇELİK
2013, 47 sayfa

Bu çalışmada, Manisa Bağcılık Araştırma İstasyonu araştırma parsellerinde bulunan Besni, Beylerce, Dimlit, Ekşikara, Göğ Üzüm, Horoz Karası, Kara Saki, Kara Yaprak, Kurutmalık Siyah, Mor Üzüm, Muscat Lierval, Muskat, Sivri Kara, Siyah Dimrit ve Sultan Dirmiti üzüm çeşitleri kullanılmıştır. Güncellenmiş uluslararası standartlar kullanılarak (OIV), bu çeşitlerin tanımlanmasında ampelografik ve ampelometrik özellikler belirlenmiştir. Çeşitler sürgün ucu antosiyanin varlığı bakımından farklılıklar göstermiştir. Yaprak iriliğinin bir çeşitte geniş ve bir çeşitte küçük, diğer çeşitlerin tamamında orta büyüklükte olduğu tespit edilmiştir. Yaprak şekilleri ise genelde kalp şekilli bulunmuş, böbrek ve kama şekiller bunu takip etmiştir. Yapılan incelemede sürgün, yaprağın üst yüzü, yaprak sapı gibi organlardaki dik tüylerin incelenen çeşitlerde pek fazla önem taşımadığı görülmüştür. İncelenen çeşitlerin çiçek yapılarının çoğunlukla “erselik” olduğu ancak “morfolojik erdişi fizyolojik dişi” çiçek yapısına sahip çeşitlerin de olduğu tespit edilmiştir. Ampelometrik özelliklerden N1 ve N2 damarları arasındaki açı yönünden, Karasaki, Kara yaprak, Muscat Lievral, Sivri Kara, Siyah Dimrit ve Sultan Dimriti küçük, Beylerce ve Kurutmalık Siyah geniş, diğerleri ise orta grupta yer almışlardır. Bu çeşitler içerisinde gerek yetiştiricilik gerekse ıslah açısından gelecekte materyal olarak kullanılabilme potansiyeli önemli olanlar bulunabilecektir.

Anahtar sözcükler: Üzüm, Ampelografi, ampelometrik analiz, üzüm tanımlayıcıları, çeşit, gen kaynağı